

Visie op Toezicht en Besturen

Datum	5 september 2022
Status	definitief
Versie	V2
Auteur	RvC - DB

Deze visie wordt aangeduid als “Visie op Toezicht en besturen v2 d.d. 5 sept. 2022” en vervangt alle eerdere versies. De beheerder is Jaap Liebrecht voorzitter RvC. Deze visie wordt minimaal 1x per vier jaar geëvalueerd met het oog op:

- de toereikendheid en de tactische en operationele uitvoering ervan.
- voortschrijdend inzicht.
- veranderende wet- en regelgeving of organisatie.

Op grond van de periodieke beoordeling, veranderende wet- en regelgeving of door andere omstandigheden, kan deze visie tussentijds bijgesteld worden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
	Positie van Woonmeij.....	3
	Kaders	3
	Afspraken.....	3
2	Visie op toezicht	4
	2.1 Visie	4
	2.2 Algemeen	4
	2.2.1 Vertrouwen als uitgangspunt voor toezicht en bestuur	4
	2.2.2 Informatievoorziening.....	4
	2.2.3 Permanente educatie en verantwoording	4
	2.3 Rollen	5
	2.3.1 Toezichthouder	5
	2.3.2 Werkgever	5
	2.3.3 Sparringpartner	5
	2.3.4 Netwerkkrol.....	5
3	Visie op besturen	7
	3.1. Houding en rol invulling bestuur.....	7

1 Inleiding

Woningcorporaties bevinden zich in een complex en dynamisch speelveld. Uit het onderzoek “Opgaven en middelen” blijkt dat de opgaven van corporaties groter zijn dan de beschikbare middelen. Corporaties zijn daarmee gedwongen om keuzes te maken, rekening houdend met het belang van de organisatie, de maatschappij en de betrokken belanghebbenden.

Positie van Woonmeij

Woonmeij richt haar activiteiten op de volkshuisvestelijke vraagstukken van haar klanten - met name de kwetsbare doelgroepen- en op de manier van dienstverlening aan de klant. Daar gaat en staat Woonmeij voor en daarover wil Woonmeij verantwoording afleggen. In beschikbaarheid, betaalbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid liggen onze ambities. De uitdagende opgaven en de toenemende complexiteit leiden ertoe dat corporaties steeds meer afhankelijk worden van samenwerking met externe partijen zoals gemeenten en zorgpartijen. Met gemeenten worden de volkshuisvestelijke opgaven vastgelegd en prestatieafspraken gemaakt. Aan het Rijk maar ook aan andere belanghebbenden wordt verantwoording afgelegd. Met de marktpartijen en maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt om innovatie en realisatiekracht te versterken in het belang van de huurders, woningzoekenden en de gemeenten. Daarbij staan de behoeften van onze huurders en woningzoekenden centraal. Wij zorgen ervoor dat zij zich gehoord, begrepen en geholpen voelen. Woonmeij pakt in deze dynamiek een aanjagende rol en wil samenwerken, maar zonder de rol van de markt, de overheden en maatschappelijke organisaties over te nemen.

Kaders

Woonmeij volgt de geldende wet- en regelgeving, evenals de governancecode woningcorporaties 2020. De bestuurder en de RvC handelen op basis van de bevoegdheden die in de statuten zijn omschreven. De werkwijzen zijn vastgelegd in de reglementen. Het kader waarbinnen de bestuurder handelt en de RvC toetst is opgenomen in het interne en externe Toezicht- en toetsingskader, waarin onder andere alle beleidsdocumenten staan, zoals het financieel reglement, het kwaliteits- en het huurbeleid, maar ook de Woningwet, het Koersplan en de prestatieafspraken.

Afspraken

De opgaven en de verschillende belangen waar Woonmeij voor staat kunnen op gespannen voet met elkaar staan. Daarom heeft de RvC samen met de bestuurder van Woonmeij afspraken gemaakt over hoe zij hier vorm aan geven, rekening houdend met het verschil in rollen: de bestuurder is verantwoordelijk, de commissarissen houden toezicht. Deze afspraken hebben tot doel het samenspel tussen de bestuurder en de RvC te ondersteunen en te optimaliseren.

2 Visie op toezicht

2.1 Visie

De RvC is een professioneel en (lokaal) betrokken Raad. Zij is divers samengesteld, zowel wat betreft kennis, kunde, cultuurmaatschappelijke achtergrond als gender. De ervaring, kennis en wijsheid wordt ingezet om te bevragen en nieuwsgierig te zijn vanuit een positief kritisch en open blikveld. Belangrijk is om in de gesprekken de belangen, interpretaties en mogelijke tegenstrijdigheden tot een gezamenlijk eindstandpunt te brengen. Daar hoort een kritische zelfreflectie bij. Alle zaken mogen worden besproken en de commissarissen weten wat er speelt.

2.2 Algemeen

Deze visie op toezicht en besturen is gebaseerd op eerder genoemde kaders. Het maatschappelijk ondernemerschap van Woonmeij wordt getoetst voor wat betreft efficiëntie, effectiviteit, risicobeheersing en continuïteit op een zakelijke, marktgerichte wijze. Het doel hierbij is het maatschappelijk rendement nadrukkelijk terug te zien in de activiteiten. In de afwegingen staat de continuïteit van de organisatie, gekoppeld aan de belangen van de huurders en woningzoekenden, voorop. Ook het algemeen belang en de lokale volkshuisvestelijke belangen worden mee gewogen.

2.2.1 Vertrouwen als uitgangspunt voor toezicht en bestuur

De RvC en de bestuurder werken vanuit vertrouwen. Dit is de basis voor een effectieve governance, daarom is er aandacht om dit te behouden. Zowel de bestuurder als de RvC realiseren zich dat integriteit en een integere organisatiecultuur van groot belang zijn voor Woonmeij. Dat vraagt om een helder en gedeeld moreel kompas dat met het delen van dilemma's tussen organisatie, bestuurder en RvC geborgd wordt. Ook is er aandacht voor zichtbaar voorbeeldgedrag op de kernwaarden van Woonmeij: de klant centraal, betrouwbaar, verantwoordelijkheid nemen en respect.

2.2.2 Informatievoorziening

Een juiste, volledige en tijdige informatievoorziening vanuit het bestuur, is de basis waarop de RvC haar vertrouwen bouwt. Consistentie tussen de verschillende stukken is daarbij van belang. Daarnaast laat de RvC zich informeren door de ondernemingsraad, de huurdersorganisatie, de controller en de accountant. Ook worden netwerkcontacten onderhouden of bijeenkomsten bezocht, zoals beeldvormende avonden vanuit de verschillende colleges of stakeholdersbijeenkomsten die Woonmeij organiseert.

2.2.3 Permanente educatie en verantwoording

De leden van de RvC houden hun kennis actueel door permanente educatie gericht op de corporatie sector. Over het gehouden toezicht legt hij verantwoording af in het jaarverslag.

2.3 Rollen

De visie zoals in 2.1 beschreven, wordt vertaald naar de vier basisrollen die de RvC invult; die van toezichthouder, werkgever, sparringpartner en tevens naar de netwerkrol.

2.3.1 Toezichthouder

De toezichthoudende en controlerende rol blijft de basis voor de RvC waarbij wordt gemonitord of uitvoering wordt gegeven aan het koersplan. De RvC doet dit vanuit een constructief kritische houding. Voor deze toetsing kan de RvC terugvallen op het interne en externe toetsingskader.

Naast sec-toezicht heeft de RvC als taak het impliciet en expliciet goedkeuren van besluiten van het bestuur. Impliciet waar het bestuur zich verantwoordt over het gevoerde beleid en de effecten ervan en expliciet wanneer het besluiten betreft die, onder andere conform de statuten, om voorafgaande goedkeuring van de RvC vragen. Ook hiervoor hanteert de RvC het interne en externe toetsingskader. De RvC van Woonmeij realiseert zich dat goed toezicht ook vraagt om stil te staan bij vertrouwen, congruentie van gedrag en (zelf-) reflectie. Deze “soft controls” (gedragsaspecten en intuïtie) gebruikt de RvC in haar taakuitoefening.

Ondersteuning RvC

Aangezien de financiële, vastgoed en control-aspecten diepgaande informatie en bespreking vragen, werkt de RvC met een audit- en vastgoedcommissie. Dit geldt ook voor de invulling van de werkgeversrol van de RvC (2.3.2), daartoe is een remuneratiecommissie ingesteld. Deze commissies verdiepen zich in specifieke en voorkomende onderwerpen en adviseren de RvC. De RvC hecht veel waarde aan een goede dialoog en voldoende tegenspraak in de voltallige RvC (countervailing power), daarom vindt besluitvorming plaats in de RvC.

2.3.2 Werkgever

In de werkgeversrol biedt de RvC de bestuurder waar nodig ondersteuning, zodat de bestuurder zijn rol kan vervullen. Er worden afspraken gemaakt over gewenste resultaten en persoonlijke ontwikkeling. Jaarlijks worden op basis van het geformuleerde beleid de resultaten van het bestuur beoordeeld.

2.3.3 Sparringpartner

De rol als sparringpartner vult de RvC vooral op strategisch niveau in. Dit doet zij niet alleen collectief. Ook de individuele leden van de Raad fungeren als sparringpartner voor de bestuurder.

2.3.4 Netwerkrol

De RvC als geheel, maar ook de individuele leden hebben een netwerkrol. Vanuit de theoretische benadering van Rienk Goodijk (Strategisch partnerschap, wat is wijsheid?) gaat het vooral om de onderdelen ‘verbinden’ en ‘genereren’. De inzet is daarbij met name gericht op de strategische positionering van de organisatie.

Richting zowel het interne als externe netwerk stelt de RvC zich zichtbaar, open, aanspreekbaar en met gepaste afstand op. Om rolverwarring te voorkomen voert de bestuurder de regie op de netwerkcontacten en realiseert de RvC zich dat haar rol in het netwerk gericht is op het luisteren en het opvangen van signalen die van belang zijn voor (de strategie van) Woonmeij.

Leden van de RvC zien zichzelf ook als ambassadeur van de organisatie.

3 Visie op besturen

Woonmeij heeft een statutaire directeur-bestuurder welke de organisatie bestuurt. Het bestuur is belast met het besturen van de organisatie. Het werkt de bedoeling van de corporatie uit in een strategisch plan (het Koersplan) met een heldere missie en een toekomstgerichte visie. Het bestuur formuleert op basis hiervan de strategische doelstellingen en heeft de verantwoordelijkheid deze te realiseren. Het bestuur zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid, ziet toe op de uitvoering hiervan en is daarbij verantwoordelijk voor de resultaten die Woonmeij als organisatie behaalt. Daarover legt het bestuur intern verantwoording af aan de RvC en extern aan maatschappelijke stakeholders.

Het bestuur gaat zorgvuldig om met het maatschappelijk vermogen van de organisatie en geeft hiertoe binnen en buiten de organisatie het goede voorbeeld. Het waarborgt een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van de organisatie en haar missie op lange termijn is verzekerd. Het bestuur richt een professionele werkorganisatie in met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. Het zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controlesystemen.

3.1. Houding en rol invulling bestuur

Het bestuur betreft de primaire belanghouders, de huurders, de gemeente, zorgpartijen en de ondernemingsraad, actief en herkenbaar bij het neerzetten van de strategische koers en de beleidsvorming. Het stelt zich daartoe toegankelijk op. Daarnaast heeft het oog voor overige maatschappelijke belangen. Het bestuur leeft de principes van goed bestuur na. Het bestuur opereert transparant, is aanspreekbaar, bevordert een integere en open cultuur. Dit op basis van de kernwaarden van Woonmeij. Het bestuur legt gevraagd en ongevraagd verantwoording af over het handelen en schept voorwaarden voor een professioneel intern toezicht en een goede governance bij Woonmeij

Het bestuur heeft integriteit en de beginselen van goed werkgeverschap (*wees zorgvuldig, maak geen misbruik van je positie, motiveer ingrijpende beslissingen, maak verwachtingen waar, behandel werknemers gelijk*) hoog in het vaandel en zorgt dat medewerkers dit herkennen. Het hecht belang aan het stimuleren van een veilige werkomgeving en het aanzetten tot persoonlijke ontwikkeling en het verkrijgen van vernieuwende inzichten. Het bestuur toont leiderschap, is aanspreekbaar, heeft een open houding en geeft het goede voorbeeld onder het mom van “practise what you preach”. Het bestuur is het toonbeeld van het wegen van belangen van de klant ten opzichte van de belangen van een gezonde bedrijfsvoering op korte en lange termijn.

Het bestuur zorgt er tevens voor dat er geen tunnelvisie dan wel alleenheerschappij van het bestuur ontstaat en organiseert tegenkracht binnen de werkorganisatie. Het bestuur zorgt zowel intern als extern voor draagvlak, welke niet gebaseerd is op hiërarchie.

Het bestuur informeert de RvC actief over de werkelijke situatie, relevante ontwikkelingen en inzichten en erkent en benoemt daarbij risico's en problemen. Het bestuur informeert de RvC hoofdzakelijk over strategische aangelegenheden en voortgang op strategische doelen.